

לְעוֹלָם אֵינְךָ יוֹדֵעַ / לֵיּוֹן פֶּאָרסוֹנָס (תֵּרְגָם: אוֹרִיאֵל אֶפֶק)

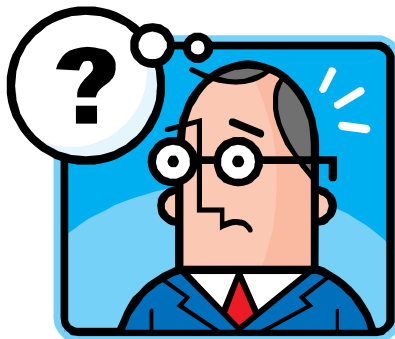
לְעוֹלָם אֵינְךָ יוֹדֵעַ,
עַד שְׁנִסִּיתָ.
וּלְעוֹלָם אֵינְךָ מְנַסֶּה,
אֵלָא אִם כֹּן נִסִּיתָ בְּאֵמֶת.
אֵתָה מִתְאַמֵּן כְּכֹל הָאֶפְשָׁר;
אֵתָה עוֹשֶׂה כְּמִיטֵב יְכַלְתֶּךָ.

וְאִם עָשִׂיתָ כָּל אֲשֶׁר תוּכַל,
וְעַדִּין "נִכְשַׁלְתָּ" –
הָאֵמֶת הִיא, אִם כֵּן,
שֶׁלֹא נִכְשַׁלְתָּ כָּלֵל.

כְּאֲשֶׁר אֵתָה שׂוֹאֵף לְמַמַּשׁ אֶת חִלּוּמוֹתֶיךָ;

יִהְיוּ אֲשֶׁר יִהְיוּ,

אֵתָה גָדֵל עִם הַשְּׂאִיפָה;
אֵתָה לוֹמֵד מִן הַהִתְנַסּוֹת;
אֵתָה זוֹכֵה מִתּוֹךְ הָעֲשִׂיָה.

משימות

1. ציינו ארבע דְּרָגוֹת בסיסיות המופיעות בשיר, המחויבות בכל תהליך למידה.
2. בבית השני מופיעה המילה "נכשלת" במרכאות. הסבירו מדוע.
3. מהו הרעיון המרכזי בשיר? העתיקו את התשובה הנכונה.
א. אדם אף פעם אינו נכשל. ב. כל מי שמנסה, נחשב למצליח.
ג. חשוב לממש את החלומות. ד. כל התשובות נכונות.
4. הסבירו את שלוש השורות האחרונות של השיר.
5. הסבירו את הקשר בין המבנה החיצוני של השיר לבין הרעיון העיקרי שלו.
6. הטענה בשיר היא כי ההתנסות היא הלמידה האמתית. התייחסו לטענה זו, והביעו את דעתכם עליה.

מבנה פסקת טיעון

7. אנחנו נמצאים בפתחה של שנה חדשה. מה המסר שאתם יכולים לקחת מהשיר, שיהווה לגביכם מוטו בתהליך הלמידה השנה?

שוב נתחיל מחדש / נתן יונתן

שוב נתחיל מחדש, שכלם מתחילים;
החורש, האוסף, המשורר, העלים
הנופלים עם הרוח, פניני הטללים
והגל החוזר אל חופיו התלולים.

מתחילים כמובן גם ירחי השנה;
תשרי וחשוון וכסלו
סתו חדש ריחני מתישב בגנה
להביט איך החרף חולף.

ורואה איך גני התפוח נורא
עיפים אחרי הקטיף
איך הרוח פולש לברכה הקרירה
וחורש על פניה קמטים

וכבר בא וחובט המטר של טבת
ואחריו חדש שבט ופרחיו
ואדר, הססון איך פותח רוכסן
לשרב החמסן של ניסן

נטפים אחרונים של מטר ואיר
מלחך ודורס כפר ברקס החר
עוד סיון כמובן
ותמוז הנמקה
והלוח שלנו הולך ונגמר

אז יבוא חדש אב, מאהב בדרך
בשמשו השופך אנמים של זהב
והלילה מלא צרצרים וכוכב
וקיצי ופרוע וחס

אז אלול, אחרון במדרון התלול
קצר ימים ונושף עם לילו הטלול
עוד תקיעה, עוד תרועה
עוד שברים ועגול
השנה שעברה תסגר במנעול

מתחילים מחדש. למה לא? מה זה רע?
גם הזמן לפעמים מתבלבל בספירה
גם הגל אל החוף מבקש חזרה
גם תבת הזמרה שרה שוב את שירה

שוב נתחיל מחדש, שכלם מתחילים
נגן את השיר באותן המלים
שאיןן מתעיפות לעולם, פגלים
השבים בלי חדול
אל הים הגדול
אל חולות החופים התלולים

משימות

1. המשורר סוקר את חודשי השנה.
רשמו את חודשי השנה המוזכרים, וציינו שני מאפיינים לכל חודש על-פי השיר.
ציינו מאפיין נוסף לחודש שציינתם, שאינו מופיע בשיר.
2. המשורר מתאר את חודשי השנה מזווית ראייה אישית ובאמצעות האנשה.
תארו כיצד "מואנש" כל חודש.
3. כיצד מתואר הניגוד בין חודש אדר לחודש ניסן?
4. בשני הבתים האחרונים המשורר מדגיש את שגרת החזרה: ההתחלה מחדש. מה, לדעתכם, יחסו של המשורר לתהליך זה? הוכיחו את תשובתכם מהשיר.
5. אחד האמצעים האמנותיים הבולטים בשיר הוא גלישה.
 - א. מהי גלישה? (שימו לב לפיסוק).
 - ב. מצאו גלישה בכל אחד מהבתים.
 - ג. מה, לדעתכם, תפקיד הגלישה?
6. לבית השביעי בשיר מבנה מיוחד. ציינו אותו. מדוע, לדעתכם, נתן המשורר לבית זה מבנה שונה?
7. זהו דימויים בשיר, העתיקו אותם, וציינו את תפקידם.
8. האם יש רעיונות משותפים בין שני השירים "סוף זה תמיד התחלה" ו "שוב נתחיל מחדש"? אם כן, מהם?
 - א. לאיזה חודש בשיר מוסיף המשורר אפיונים שאינם מן הטבע?
 - ב. על מה מרמזים האפיונים הנוספים של חודש זה?
 - ג. הסבירו כיצד האפיונים הנוספים של חודש זה מתקשרים לביטוי "שוב נתחיל מחדש".
11. במספר בתים לא מצוינים ירחי השנה. מה תפקידם, אם כן, בשיר? הוכיחו את תשובתכם בעזרת ציטוט מהשיר.
12. מהו נושא השיר?
 - א. כל ההתחלות קשות.
 - ב. מחזוריות היא דרך הטבע.
 - ג. לכל שנה יש סוף.
 - ד. הכול מתוכנן ומחושב מראש.